

Tax & Legal Alert

Oboznámte sa s aktuálnym dianím na poli slovenskej legislatívy

Vydanie 3/2011
22. júna

pwc

Kontakty:

Todd Bradshaw
Country Managing Partner
todd.bradshaw@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 600

Christiana Serugová
Partner
christiana.serugova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 614

Marc-Tell Madl
Partner
m.madl@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 470

Legislatívne iniciatívy

V súčasnosti prebieha viacero legislatívnych iniciatív a koncepcií v rámci daňovej oblasti.

Záväzné stanoviská

Z pohľadu daňovníkov je zaujímavá informácia, že Ministerstvo financií SR (MF) zverejnila na pripomienkovanie Návrh opatrení na zlepšenie poskytovania informácií daňovou správou a colnou správou. V tomto materiáli MF analyzuje súčasný stav zdieľania informácií relevantných pre daňovníkov zo strany daňovej správy. MF si stanovuje ako jednu z priorít „zabezpečiť systém jednoznačného, relevantného a včasného výkladu zákonov, ktoré sa týkajú daňových a odvodových povinností“. Jedným z nástrojov na dosiahnutie tohto cieľu je iniciatíva vedúca k zavedeniu inštitútu záväzných stanovísk. Podľa tohto budú môcť daňovníci požiadať o záväzné stanovisko od daňového úradu, pričom daňový úrad bude týmto stanoviskom viazaný. Jeho vydanie podľa návrhu koncepcie bude podliehať správne poplatku 2 000 EUR. Stanovisko nebude záväzné pre daňovníka v prípade, ak s ním nebude súhlasiť. Stanoviská môžu prispieť k vyššej právnej istote daňovníkov na Slovensku, a preto je podľa nášho názoru zavedenie tohto inštitútu do slovenskej daňovej praxe viac ako vítané. O ďalšom vývoji v tejto oblasti Vás budeme informovať po zverejnení návrhu paragrafového znenia.

Limity na platenie preddavkov na daň z príjmov

MF taktiež analyzuje možnosť zmeny limitov na platenie preddavkov na daň z príjmov. Podľa analýzy MF dnes neexistuje v rámci rozpočtu priestor na zvýšenie hranice o platenie preddavkov – či už ide o preddavkovú povinnosť vo všeobecnosti alebo pre limit pre mesačné platenie preddavkov, a to najmä vzhľadom na negatívny vplyv na peňažné toky v rozpočte. Na druhej strane MF zvažuje zaokrúhliť dnešný limit (16 596,96 EUR a 1 659,7 EUR) smerom hore na 20 000 EUR pre limit na mesačnú preddavkovú povinnosť a na 2 000 EUR pre štvrtročnú preddavkovú povinnosť.

Zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia s Gruzínskom

MF takisto v priebehu mája začalo medzirezortné pripomienkové konanie ohľadom zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia s Gruzínskom. Maximálna zrážková daň z úrokov a licenčných poplatkov je stanovená na 5%, dividendy sa môžu zdaňovať iba v štáte zdroja. Slovenskí daňoví rezidenti budú môcť uplatniť režim zápočtu dane na príjmy dosiahnuté zo zdroja v Gruzínsku.

Pre viac informácií kontaktujte Tomáša Vavráka.

Banková daň

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR predložilo do medzirezortného pripomienkového konania návrh zákona o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení zákona č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Návrh má zaviesť bankový odvod, verejnosti známy ako tzv. banková daň. Navrhuje sa, aby sa odvod počítal zo základu, ktorým bude suma bankových pasív znížená o vlastné imanie a o chránené vklady. Z takto očistených pasív zaplatia banky a pobočky zahraničných bánk odvod 0,2%. Návrh zákona tiež upravuje spôsob platenia odvodov, ako aj ich správu a kontrolu. Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2012. Podľa výsledkov pripomienkového konania je návrh predmetom viacerých pripomienok, ktoré sa okrem iného týkajú kalkulácie základu odvodu. Dôvodom môže byť nedostatočná nadväznosť výpočtu základu na IFRS účtovné štandardy alebo nezohľadnenie špecifického postavenia pobočiek zahraničných bánk. Otázne je tiež, či sa na procesné otázky súvisiace s bankovou daňou bude vzťahovať zákon o správe daní alebo správny poriadok.

Pre viac informácií kontaktujte Dagmar Haklovú.

Informácia k uplatneniu zrážkovej dane pre daňovníkov s daňovým obdobím iným ako kalendárny rok

Daňové riaditeľstvo SR (DR) vydalo informáciu, ktorá usmerňuje daňovníkov pre uplatnenie nového znenia § 43 ods. 6 a ods. 7 pri podávaní daňových priznaní za zdaňovacie obdobie, ktoré je iné ako kalendárny rok. DR bude vyžadovať, aby daňovníci rozlišovali medzi zrážkovou daňou, ktorá bola voči ním uplatnená platiteľom príjmu pred 31.12.2010 a po 1.1.2011 (vrátane). V prvom prípade sa zrážka môže považovať za preddavok, kým v druhom prípade už pôjde o finálnu daň. DR tiež uvádza, že na zodpovedanie otázky, či možno považovať zrážku dane za preddavok na daň alebo nie, bude rozhodujúci deň pripísania, vyplatenia alebo poukázania príjmu, ktorý podlieha zrážkovej dani.

Pre viac informácií kontaktujte Tomáša Vavráka.

Judikatúra Ústavného súdu v daňových veciach – príslušnosť daňového kontrolóra

Podľa nálezu Ústavného súdu SR (ÚS) nesprávnym postupom pri daňovej kontrole, ktorý nie je napravený v rámci správneho súdnictva, môže dôjsť k obmedzeniu ľudských práv zakotvených v Ústave.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa odseku 2 tohto článku, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

V predmetnom prípade daňovník namietal zaujatosť všetkých zamestnancov daňového úradu K. S týmto postupom daňovník nesúhlasil, pretože podľa jeho názoru má právo 1) na vykonanie daňovej kontroly miestne príslušným daňovým úradom, a ak to nie je z dôvodu zaujatosti zamestnancov tohto daňového úradu možné, aby 2) došlo k delegovaniu miestnej príslušnosti podľa §4 zákona o správe daní a poplatkov. Riaditeľ daňového úradu K., ktorého zaujatosť bola taktiež namietaná, však rozhodol, že daňovej kontrole daňovníka sa nezúčastnia zamestnanci daňového úradu K., ale kontrolóri, ktorí sú zamestnaní daňovým úradom P.

Nezávislé súdy v rámci správneho súdnictva potvrdili postup riaditeľa daňového úradu K. a daňovník následne podal sťažnosť na ÚS.

ÚS pripustil sťažnosť a konštatoval, že o námietke zaujatosti musí byť rozhodované v zmysle §24 ods. 5 zákona o správe daní a poplatkov. Podľa nálezu ÚS postupom riaditeľa došlo k obídenu ustanovení §3 a §24 zákona o správe daní a poplatkov, keď formálne síce naďalej konal daňový úrad K., avšak v skutočnosti daňovú kontrolu vykonávali zamestnanci iného daňového úradu, hoci miestne príslušní zamestnanci neboli z daňového konania vylúčení. Tento postup, ktorý nenapravili ani všeobecné súdy v rámci správneho súdnictva, treba podľa ÚS považovať za arbitrárny, čím súdy porušili právo sťažovateľa na inú právnu ochranu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Uvedený nález ÚS je ďalším zo súdnych rozhodnutí, v ktorých súdy relatívne prísne posudzujú porušenia procesných pochybení daňových úradov pri daňových kontrolách.

Daňovník má v dôsledku ustanovení o miestnej príslušnosti právo na to, aby jeho daňová kontrola bola vykonávaná zamestnancom miestne príslušného daňového úradu. Postup, ktorý de facto nahrádzal vylúčenie zaujatých miestne príslušných zamestnancov daňového úradu, teda nebude z právneho hľadiska dostatočný. Na náleze ÚS je okrem iného zaujímavé, že ÚS nezvažoval, či vada v konaní mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (porovnaj §25oj (2) e) Občiansky súdny poriadok)

Z pohľadu daňovníka môže byť tento nález ÚS relevantný v prípade, ak jeho daňovú kontrolu vykonávali iné osoby ako zamestnanci miestne príslušného daňového úradu. Nie sme si vedomí, že by daňová správa zaujala oficiálne stanoviska k danému problému. Sme si taktiež vedomí novelizácie § 15 ods. 1 Zákona o správe daní a poplatkov od 1. januára 2011, z ktorej vyplýva istá zmena v možnosti správcov dane poverovať daňovou kontrolou zamestnancov daňového riaditeľstva. Vzhľadom na krátkosť času účinky tejto novely doteraz podľa našich informácií neboli predmetom súdneho prieskumu.

V prípade otázok kontaktujte Tomáša Vavráka.

Kontakty:

Rastislava Krajčovičová
Senior manažér
rastislava.krajcovicova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 616

Natália Fialová
Senior manažér
natalia.fialova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 612

Zuzana Maronová
Manažér
zuzana.maronova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 634

Tomáš Vavrák
Manažér
tomas.vavrak@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 649

Miroslava Terem Greštiaková
Manažér
miroslava.grestiakova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 624

Mária Malovcová
Manažér
maria.malovcova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 669

Dagmar Haklová
Manažér
dagmar.haklova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 619

Alexandra Jašicová
Manažér
alexandra.jasicova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 642

Viera Hudečková
Manažér
viera.hudeckova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 635

Soňa Krnáčová
Manažér
sona.krnacova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 631

Zuzana Maronová
Manažér
zuzana.maronova@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 634

Renato Pellegrini
Manažér
renato.pellegrini@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 603

Kamila Klesz
Manažér
kamila.klesz@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 636

Tomáš Alaxin
Manažér
tomas.alaxin@sk.pwc.com
+421 (0)2 59350 664

Judikatura Najvyššieho súdu – písomné dojednanie cestovných náhrad

Najvyšší súd SR (NS) vydal rozhodnutie sp. zn. 3Sžf 48/2009, ktoré je ďalšie z radu rozhodnutí meniacich zaužívaný formalizmus pri dokazovaní v daňových konaniach.

Daňovník uzavrel so svojim zamestnancom dohodu o pracovnej činnosti. V tejto dohode nebolo výslovne uvedené, či zamestnancovi prináležia aj cestovné náhrady. Tieto však boli vyplatené. Správca dane následne spochybnil daňovú uznateľnosť nákladov na predmetné cestovné náhrady práve na základe neexistencie písomnej dohody o vyplácaní cestovných náhrad.

NS pri rozhodovaní v danej kauze odcitoval § 25 ods. 1 písm. j/ zákona č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov, podľa ktorého daňovými výdavkami nie sú výdavky (náklady), ktoré nesúvisia s dosiahnutím, zabezpečením a udrzaním príjmov, aj keď o týchto výdavkoch (nákladoch) daňovník účtoval, výdavky (náklady), ktorých vynaloženie nie je dostatočne preukázané, a ďalej aj výdavky (náklady) vynaložené v rozpore s týmto zákonom alebo s osobitnými predpismi. Osobitným predpisom v tomto prípade je zákon o cestovných náhradách.

V čase podpisu dohody o pracovnej činnosti platný Zákonník práce ustanovoval požiadavku písomnej formy pre dohodu o pracovnej činnosti a jej podstatné náležitosti. Podľa NS však z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť, že i dojednania v súvislosti s cestovnými náhradami musia byť uzatvorené písomnou formou.

Vynaložené náklady na cestovné náhrady nie je preto podľa NS možné vylúčiť zo základu dane z príjmov právnických osôb iba pre nedostatok písomnej formy dohody o poskytnutí cestovných náhrad, pretože takúto požiadavku zákon o cestovných náhradách a ani iný zákon nestanovuje.

Pre viac informácií kontaktujte Miroslavu Terem Greštiakovú.

Novela Obchodného zákonníka

Národná rada SR schválila návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník) v znení neskorších predpisov.

Novela zavádza tieto najvýznamnejšie zmeny:

- **Zavádza sa povinnosť** spoločnosti podieľajúcej sa na splynutí alebo zlúčení **informovať o každej podstatnej zmene obchodného majetku a záväzkov** spoločnosti, ktorá nastala v období medzi vyhotovením návrhu zmluvy o splynutí alebo o zlúčení a dňom konania valného zhromaždenia, ktoré rozhoduje o schválení daného návrhu zmluvy.
- **Ruší sa povinnosť v rámci zlúčenia spoločností vyhotoviť priebežnú účtovnú závierku, ak s tým súhlasia všetci akcionári** každej zo spoločností podieľajúcej sa na splynutí alebo zlúčení.
- **Zavádza sa možnosť splniť povinnosť predloženia dokumentov**, ktoré musia byť pred zlúčením dostupné akcionárom k nahliadnutiu aj elektronicky, pokiaľ s tým súhlasia. Tieto dokumenty taktiež **môžu byť zverejnené na internetovej stránke spoločnosti.**
- **Zavádza sa možnosť znovunadobudnutia členstva právnickej osoby v družstve**, ktorá ho stratila v dôsledku vyhlásenia jej konkurzu, rovnako ako aj pri zastavení jej exekúcie.

Zákon v súčasnosti **prešiel 3. čítaním a postupuje do redakcie NR SR. Zákon nadobúda účinnosť 30. júna 2011.**

Pre viac informácií kontaktujte Miroslavu Terem Greštiakovú.

Aktuálne v PwC

Dane do vrecka, Slovensko 2011

Naša najpopulárnejšia daňová publikácia je už k dispozícii

Publikácia Dane do vrecka je jednou z našich najpopulárnejších každoročných publikácií. Na ročnej báze poskytuje prehľadný súhrn daňových predpisov a pravidiel a pokrýva všetky aspekty zdaňovania, vrátane dane z príjmov právnických osôb, fyzických osôb, DPH, spotrebných daní a cla. Okrem toho v nej nájdete informácie o možnostiach poskytnutia štátnej pomoci na Slovensku. Publikáciu Dane do vrecka v slovenčine, angličtine, nemčine a taliančine si môžete stiahnuť z našej webstránky www.pwc.com/sk/publikacie.

Najlepšia ročná správa roka 2010

Hľadáme firmy, ktoré sú lídrmi v oblasti 'corporate reporting'

PwC je patrónom súťaže Najlepšia ročná správa, ktorú vyhlasuje Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO). Odborným garantom spolu s PwC je aj HSBC Bank a Fakulta managementu UK. Exkluzívnym mediálnym partnerom projektu je denník Hospodárske noviny. Zmyslom súťaže o Najlepšiu ročnú správu roka je vyvolať diskusiu o kvalite slovenských ročných správ a účtovných závierok a motivovať firmy pôsobiace na Slovensku k tomu, aby zvyšovali transparentnosť, kvalitu a výpovednú hodnotu svojich ročných správ. Naším cieľom je pozitívne odlišenie spoločností, ktoré poskytujú informácie, z ktorých sa dá získať skutočné pochopenie ich finančnej situácie a perspektívy finančnej a celkovej výkonnosti firmy. Všetky potrebné informácie nájdete aj na www.rocnasprava.sk.

Zistite, či riadite vaše ľudské zdroje efektívne

Prihláste sa do štúdií PayWell a HR Benchmarking 2011

Oddelenie Poradenstva pre ľudské zdroje spoločnosti PwC otvára ďalší ročník štúdií PayWell a HR Benchmarking. *PayWell* je najväčšia sektorovo orientovaná **štúdia odmeňovania**, ktorá ponúka klientom aktuálny prehľad o situácii v oblasti plátov a zamestnaneckých výhod na slovenskom trhu. Výstupy prieskumu sú dôležitým nástrojom pre efektívne plánovanie odmeňovania v spoločnostiach, ktoré chcú uspieť v konkurencii o získanie, udržanie a motiváciu kvalitných pracovníkov. HR Benchmarking je štúdia, ktorá skúma kľúčové indikátory riadenia ľudských zdrojov. Umožňuje sledovať previazanosť medzi efektívnosťou systému riadenia ľudských zdrojov, finančnými výsledkami spoločnosti a jej celkovou produktivitou. Štúdia vychádza z medzinárodnej metodológie inštitútu PwC Saratoga. V prieskume meriame takmer 100 indikátorov v oblasti riadenia LZ rozdelených do nasledovných oblastí: firemné výsledky, odmeňovanie a benefity, správanie v organizácii, nábor a výber, vzdelávanie a rozvoj a organizačná štruktúra. Ak máte záujem o bližšie informácie týkajúce sa štúdií alebo máte záujem o osobné stretnutie, kontaktujte prosím **Ľudmilu Guerin**, tel.: **+421 2 59350 525**.

Akadémia - držiteľ dvoch významných akreditácií ACCA

Akadémia predstavuje novú koncepciu vo vzdelávaní a rozvoji ľudských zdrojov na slovenskom trhu. Pomôžeme vám vychovať budúci lídrov - tých, ktorých potrebujete pre úspešné pôsobenie na trhu. Akadémia je držiteľom dvoch významných akreditácií ACCA: Gold Approved Learning Partner (zlatý partner pre vzdelávanie ACCA) a ACCA CPD Provider (Continuing Professional Development Provider, poskytovateľ vzdelávacích kurzov v rámci ďalšieho profesijného rozvoja a vzdelávania). Viac informácií o Akadémii a portfólio kurzov nájdete na www.pwc.com/sk/akademia.